

Søren Laursen

Julsgårdvej 8
7330 Brande

1. maj 2025

Landzonetilladelse til etablering af sø, Julsgårdvej 8, 7330 Brande

Ikast-Brande Kommune har behandlet din ansøgning om etablering af en sø på matr.nr. 3i, Uhre By, beliggende Julsgårdvej 8, 7330 Brande, se kortbilag 1/Tegning 1.

Tegning 1: Her ses plan over placering af søen på arealet og i sammenhæng med andre tiltag. Planen er også vedlagt som bilag.

Etablering af en sø i landzone kræver som udgangspunkt en landzonetilladelse, i henhold til *planloven*¹.

Ikast-Brande Kommune giver hermed landzonetilladelse til det ansøgte, i henhold til *planlovens* § 35, stk. 1.

Miljø og Byggeri
Sjællandsgade 6
7430 Ikast
Tlf.: +4599603390

Sagsbehandler:
Nynne Camilla Hartung
Skals
E-mail:
nynskal@ikast-
brande.dk
Direkte telefon:
Tlf.: +4599603393
Sagsnr.:
01.03.03-P19-67-24

¹ Lovbekendtgørelse nr. 572 29. maj 2024 af lov om planlægning.

Landzonetilladelsen må først udnyttes efter klagefristens udløb. En eventuel klage har opsættende virkning på udnyttelsen, medmindre Planklagenævnet bestemmer andet, jævnfør *planlovens* § 60 a.

Landzonetilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden fem år efter, jævnfør *planlovens* § 56, stk. 2.

Landzonetilladelsen fritager generelt ikke for at indhente eventuelle dispensationer, tilladelser, godkendelser eller andet efter anden lovgivning – eksempelvis efter bestemmelserne i *museumsloven*² om fund af fortidsminder i forbindelse med jordarbejde.

Bemærk – søens fremtidige status

Et naturligt plante- og dyreliv vil normalt indfinde sig i søen i løbet af et par år. Herefter vil søen automatisk være omfattet af § 3 i *naturbeskyttelsesloven*³. Ændringer i tilstanden (udvidelse, oprensning, opfyldning, udsætning af fisk, krebs, ænder m.v.) må da ikke ske uden dispensation fra Ikast-Brande Kommune. Der kan som udgangspunkt kun gives dispensation til tiltag, der forbedrer naturtilstanden og understøtter søen som naturtype.

Betingelser

Landzonetilladelsen betinges af, at følgende vilkår overholdes:

- Opgravet materiale skal fjernes og udsprede på arealer, der ikke er beskyttet efter § 3 i *naturbeskyttelsesloven*, i et lag på højst 30 cm således, at der ikke fremkommer volde eller lignende.
- Der må ikke laves til- eller afløb til eller fra søen.
- Museum Midtjylland kontaktes på telefon 96 26 19 00 inden arbejdet sættes i gang, og at gravearbejdet straks indstilles, hvis der under gravearbejdet stødes på jordfaste fortidsminder.
- Søen skal tilpasses det omgivende terræn, og der må ikke etableres vold omkring søen.

Projektet

Ansøger ønsker at anlægge en sø på ca. 12.000 m². Søen vil ikke blive brugt til put and take, der vil ikke blive udsat ænder eller krebs, søen vil ikke blive hegnet. Der ønskes udsat ørreder i søen. Udsatte dyr vil ikke blive fodret.

Søen anlægges med en ca. bredde på 75 m og en ca. længde på 150 m. Søen anlægges med en dybde omkring midten på 2-3 m, derefter 1-2 m og en zone på 0-1 m ved den yderste kant. Graduering af søens dybde anlægges for at tilgodese mulige paddere. Søen ønskes anlagt som en del af et større areal med naturformål, hvor der plantes træer i mindre områder og etableres paddeskrab.

² Lovbekendtgørelse nr. 358 af 8. april 2014 af *museumsloven* (med senere ændringer).

³ Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 af lov om naturbeskyttelse.

Tegning 2: Illustration af udformning og zonerings af søen i forskellige dybder. Tegningen også vedlagt som bilag

Begrundelse

Ikast-Brande Kommune begrundet sin afgørelse om landzonetilladelse med følgende vurderinger:

Nabobeboelser

Søen skal ligge ca. 500 meter nord for nærmeste nabobeboelse (Julsgårdvej 4, 7330 Brande). Ikast-Brande Kommune vurderer, at søen ikke umiddelbart vil være synlig fra de nærmeste nabobeboelser, da den vil blive delvist afskærmet af beplantning og afstanden er forholdsvis stor.

Kommunen skal skriftligt orientere naboer om det ansøgte, inden der kan gives landzonetilladelse, jævnfør *planlovens* § 35, stk. 4 og 5, med mindre det ansøgte efter kommunens skøn er af underordnet betydning for naboerne. Naboer er defineret som ejere og brugere af de ejendomme, der grænser op til (har fælles skel med) den ejendom, hvor der søges om

landzonetilladelse til. Derudover gælder de almindelige partshøringsregler i henhold til *forvaltningsloven*⁴.

Ikast-Brande Kommune skønner på baggrund af det oplyste og ovenstående, at den ansøgte sø er af underordnet betydning for naboerne, samt at ikke andre end ansøger/ejer har partsstatus i sagen.

Natur

De nærmeste registrerede naturarealer, der er beskyttet efter § 3 i *naturbeskyttelsesloven*, er mose, hede, eng og mindre søer, som ligger omkring arealet, hvor der ønskes anlagt en sø. Arealerne omkring de beskyttede naturtyper består hovedsageligt af plantageskov. Området er generelt vådt med nærtliggende grundvand og søen indgår som en del af flere søer og vådområder i de omkringliggende arealer. Ikast-Brande Kommune vurderer derfor, at naturtyperne ikke vil blive påvirket.

Kortudsnit 1: Gul skravering viser arealet, hvor der generelt ønskes plantet, anlagt og lavet paddeskrab. Rød markering viser ca. placering af søen. Lilla, rød, blå og grøn skravering markerer beskyttet natur. Tegningen er ikke målfast.

Det nærmeste Natura 2000-område (internationale naturbeskyttelsesområde) er habitatområdenummer H61 – Skjern Å – og Fuglebeskyttelsesområde F118 – Skjern Å – som ligger ca. 5 km nordvest for søen.

Habitatområdet har ingen økologisk sammenhæng med arealet, hvor projektet gennemføres. Samtidig er der relativ stor afstand fra søen til Natura 2000-området. Ikast-Brande Kommune vurderer derfor, at projektet ikke i

⁴ Lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014 af *forvaltningsloven*.

sig selv - eller i forbindelse med andre planer og projekter vil påvirke Natura 2000-området samt naturtyper eller arter på udpegningsgrundlaget væsentligt.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at stedet, hvor søen bliver etableret, ikke er et egnet levested, yngle- og rasteområde for fuglearterne på fuglebeskyttelsesområdets udregningsgrundlag. Ikast-Brande Kommune vurderer, at søen udelukkende vil have en lokal påvirkning, og ikke i sig selv - eller i forbindelse med andre planer og projekter - væsentlig vil påvirke levesteder, yngle- og rasteområder for fuglearterne på udpegningsgrundlaget.

Af bilag IV til *EF-habitatdirektivet*⁵ fra 1992 fremgår en række dyre- og plantearter, som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der må derfor ikke gives tilladelse til aktiviteter, der kan beskadige eller ødelægge de pågældende dyrearters yngle- og rasteområder.

Nationalt Center for Miljø og Energi (DCE) har undersøgt forekomsten af bilag IV-arter i Danmark i et kvadratnet på 10 km X 10 km - i hvert kvadrat registreres tilstedeværelse eller fravær af arten. I det kvadratnet, som omfatter det ansøgte, er der fundet følgende bilag IV-arter: Damflagermus, vandflagermus, brun-flagermus, sydflagermus, troldflagermus, odder, markfirben, spidssnudet frø, grøn kølleguldsmed og ulv.

Søen anlægges på et areal, der hidtidigt har været i omdrift, arealet vurderes derfor ikke at være egnet yngle- eller rasteområde for ovenstående arter.

Der er på offentligt tilgængelige databaser fundet løgfrø og spidssnudet frø indenfor en afstand af 1 km omkring arealet, hvor søen anlægges. Søen anlægges med en graduering af dybde for at tilgodese padder. Derudover etableres to paddeskrab på arealet omkring for at sikre mulige ynglesteder for padder. Søen, som planlagt her, vurderes ikke at påvirke spidssnudet frø eller løgfrø negativt, men vil nærmere kunne bidrage til udvidelse af levesteder for begge arter i området.

Sammenfattende vurderer Ikast-Brande Kommune, at etableringen af søen samlet set ikke vil medføre beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i *EF-habitatdirektivets* bilag IV, litra a), samt ikke vil medføre ødelæggelse af livsstadier af de plantearter, som er optaget i *EF-habitatdirektivets* bilag IV, litra b).

⁵ Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (med senere ændringer).

Bygge- og beskyttelseslinjer samt beskyttede sten- og jorddiger

Ejendommen ligger ikke indenfor øvrige/nogen bygge- og beskyttelseslinjer. Der er heller ikke registreret beskyttede sten- og jorddiger⁶ på stedet.

Kommuneplanudpegninger

Det ansøgte ligger i et område, som er udpeget som et særligt værdifuldt landbrugsområde i kommuneplanen (2021 – 2033).

De udpegede områder skal, som hovedregel, anvendes til jordbrugsformål. Udlæg af særlig værdifulde landbrugsområder til anden anvendelse end dyrknings- eller naturformål skal begrænses til et minimum, jævnfør kommuneplanens retningslinjer for særlige værdifulde landbrugsområder.

Stedet, hvor søen etableres, har været i landbrugsmæssig omdrift, men har været anmeldt som brak/slåning. Arealet, hvor søen ønskes anlagt, ønskes omdannet til naturformål. Ikast-Brande Kommune vurderer, at søen ikke vil have en væsentlig anderledes indvirkning på udpegningen af særlig værdifuldt landbrugsområde end før søen bliver opført.

Stedet, hvor søen etableres, ligger uden for lokalplaner, fredskov, diverse fredninger, gas- og el-transmissionsnet, samt uden for områder, der i Kommuneplan 2021-2033 for Ikast-Brande Kommune er omfattet af kommuneplanrammer og/eller udpeget som bevaringsværdige landskaber, større sammenhængende landskaber, kirkeomgivelser, værdifulde kulturmiljøer, kulturhistoriske bevaringsværdier, geologiske bevaringsværdier, råstofinteresse- og graveområder og fremtidig natur.

Samlet vurdering

Ikast-Brande Kommune vurderer samlet, at den ønskede anlagte sø ikke vil påvirke naboer, landskab eller natur negativt, da søen vil ligge uforstyrret fra naboejendomme og vil indgå i et større område med søer, mose og skov.

Offentliggørelse

Afgørelsen om landzonetilladelse er truffet torsdag den 1. maj 2025 og bliver offentliggjort på kommunens hjemmeside <https://ikast-brande.dk/offentliggoerelser-og-hoeringer>, samme dag.

Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Planklagenævnet. Klagefristen udløber fire uger efter offentliggørelsen – det vil sige klagen skal indgives **senest torsdag den 29. maj 2025**.

⁶ Et sten- eller jorddige, som er beskyttet jævnfør § 19a i *museumsloven* (Lovbekendtgørelse nr. 473 af 8. april 2014 af lov om museumslov (med senere ændringer)).

Følgende kan klage:

Ansøger, ministeren for byer og landdistrikter og i øvrigt enhver med retlig interesse i sagens udfald, herunder en nationalparkfond oprettet efter *lov om nationalparker*⁷. Landsdækkende foreninger og organisationer, der som hovedformål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen, er også klageberettigede, hvis foreningen eller organisationen har vedtægter eller love, som dokumenterer dens formål, og hvis den repræsenterer mindst 100 medlemmer.

Du klager via Klageportalen, som du finder via klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Du logger på Klageportalen med MitID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Ikast-Brande Kommune via Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

I Klageportalen sendes din klage automatisk først til Ikast-Brande Kommune. Hvis Ikast-Brande Kommune fastholder afgørelsen, sender Ikast-Brande Kommune klagen videre til behandling i nævnet via Klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Planklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om Klageportalen, medmindre du er fritaget for brug af Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Ikast-Brande Kommune. Ikast-Brande Kommune videresender din anmodning til nævnet, som herefter beslutter, om du kan fritages. De nærmere betingelser for at blive fritaget kan de se på nævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

En klage har opsættende virkning på tilladelsen, med mindre Planklagenævnet bestemmer andet (i særlige tilfælde). Tilladelsen må således ikke udnyttes før klagefristens udløb.

Ifølge § 62 i *planloven* kan afgørelsen desuden prøves ved domstolene. Et eventuelt sagsanlæg skal anlægges inden seks måneder efter, at afgørelsen er offentliggjort.

Med venlig hilsen

Nynne Camilla Hartung Skals
Natur, Landbrug og Landzone

⁷ Lovbekendtgørelse nr. 685 af 26. maj 2023 af lov om nationalparker.

Vedlagt:

Gode råd til etablering af en ny sø

Kopi sendt til:

Ejer

Danmarks Naturfredningsforening – e-mail: dnikast-brande-sager@dn.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund – e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund – e-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk

Dansk Kano og Kajak Forbund, Idrættens Hus – e-mail: miljoudvalg@kano-kajak.dk

Dansk Ornitologisk Forening – e-mail: natur@dof.dk

Dansk Ornitologisk Forening, DOF Ikast-Brande – e-mail: ikast-brande@dof.dk

Energinet.dk – e-mail: ledningsinfo@energinet.dk

Friluftsrådet, lokalt – e-mail: ikast-brande@friluftsradet.dk

Friluftsrådet, landsdækkende – e-mail: lokalraad@friluftsradet.dk

Administrationen for Museum Midtjylland – e-mail: vjp@museummidtjylland.dk

Gode råd til etablering af en ny sø

- Etabler søen med jævnt og fladt skrånende bund og bredder, så hældningen på brinkerne ikke falder med mere end 1:3-1:8. Det giver en stor bredzone, der giver levested til flere planter og dyr.
- Undgå at fodre i eller ved søen. Fodret vil tilføre næringsstoffer til søen og føre til algeopvækst
- Etabler en 10 meter randzone omkring søen, hvor der ikke gødes, sprøjtes, dyrkes eller anden jordbearbejdning. Dette beskytter søen mod tilførsel af næringsstoffer, som kan ødelægge vandkvaliteten.
- Tag høslæt på arealet omkring søen de første år. Hvis søen er anlagt på tidligere næringsrig omdriftsjord, kan det betale sig at slå græsset og fjerne det afslåede materiale de første år. Dette udpinner jorden og giver en mere varieret plantesammensætning omkring søen og derved øges biodiversiteten omkring søen.
- Plant ikke træer og buske nærmere end 15 meter fra søens kant, da bladnedfald i søen kan skade vandkvaliteten, når bladene skal nedbrydes samtidig med, at de tilfører vandet næring.
- Lav ikke øer i søen, da det vil fremme tilgroningen af søen.
- Udsæt ikke fugle, fisk eller krebs, da disse vil påvirke det naturlige dyreliv. Når søen bliver omfattet af § 3 i *naturbeskyttelsesloven*, må der ikke udsættes fugle, fisk eller krebs, da dette vil være i strid med § 3 i *naturbeskyttelsesloven*. Udsætningen kan desuden kræve tilladelse efter anden lovgivning.

Bemærk i øvrigt:

- At eventuelle drænrør, som dræner naboens areal, ikke må beskadiges. Ændring af drænførløb kræver en tilladelse efter *vandløbsloven*⁸.
- At hvis det opgravede materiale udspreddes på en anden matrikel, skal dette anmeldes til kommunen⁹.
- Der må ikke laves til- og afløb fra søen til vandløb. Dette vil kræve en tilladelse efter *vandløbsloven*. Tilløb til søen kan desuden skade søen, både ved tilførsel af både organisk og uorganisk materiale,

⁸ Lovbekendtgørelse nr. 1217 af 25. november 2019 af lov om vandløb (med senere ændringer).

⁹ <http://www.ikast-brande.dk/selvbetjening/selvbetjeningsloesninger/jordflytning-anmeldelse>

som lægger sig på bunden, samt næringsstoffer. Dette vil forringe vandkvaliteten.